

Főoldal > ... > [Bírósági Eljárások](#) > [Polgári Ügyek](#) > [Melyik Ország Bírósága Rendelkezik Joghatósággal?](#) Netherlands

Melyik ország bírósága rendelkezik joghatósággal?

 Hollandia

Tartalomszolgáltató:

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Rendes polgári bírósághoz vagy különös hatáskörű bírósághoz (például munkaügyi bírósághoz) kell-e fordulnom?

A holland eljárásjog szerint nincsenek különös hatáskörű – például kereskedelmi vagy munkaügyi – bíróságok. Főszabály szerint a járásbíróságok rendelkeznek hatáskörrel minden polgári eljárás tekintetében.

2 Ha a rendes polgári bíróságok rendelkeznek hatáskörrel (azaz e bíróságok feladata az ilyen ügyek elbírálása), hogyan tudhatom meg, hogy melyik bírósághoz kell fordulnom?

Az első fokon eljáró bíróságok tárgyalnak minden – külön jogszabályban hatáskörük alól nem kivont – polgári ügyet. A polgári bíróságok járnak el a két fél (jogi vagy természetes személyek) közti vitákban. A polgári bíróságok nem járhatnak el olyan ügyekben, amelyekben a közigazgatási bíróságot jelölték ki hatáskörrel rendelkező bírósággént. Ezen ügyek a közigazgatási szervekkel (hatóságokkal) folytatott jogviták. A holland igazságszolgáltatási rendszer a magánjog területén három fajta bíróságot különböztet meg: járásbíróságok (*rechtbanken*), fellebbviteli bíróságok (*gerechtshoven*), valamint a holland Legfelsőbb Bíróság (*Hoge Raad der Nederlanden*).

2013. április 1-je óta Hollandia tíz igazságszolgáltatási körzetre tagolódik, amelyek mind saját bírósággal rendelkeznek: összesen négy különböző hatáskörrel bíró tizenegy bíróság. Működik továbbá négy fellebbviteli bíróság és a holland Legfelsőbb Bíróság.

A járásbíróságokon belül szervezeti egységek, úgynevezett „szektorok” kerültek kialakításra. Ezek a következők: aljárásbírósági, közigazgatási, polgári jogi és büntetőjogi szektorok. A bíróság egyesbíró és tanács formájában működik. Az egyesbíró egy bírót jelent, a tanács három bíróból áll. Főszabály szerint az aljárásbírósági, az egyértelmű és a sürgős ügyeket egyesbíró tárgyalja. Sok esetben a családjogi ügyekben is egyesbíró jár el. Az egyesbírói működésre példa a gyermekeket érintő meghatározott ügyekben eljáró fiatalok bírósága. A jogilag összetett ügyekben tanács dönt.

2.1 Létezik-e különbségtétel alacsonyabb és magasabb fokú rendes polgári bíróságok (például körzeti bíróságok, illetve regionális bíróságok) között, és ha igen, melyik rendelkezik hatáskörrel az ügyekben?

A bírósági eljárás általában a járásbíróságon kezdődik. Négy fajta járásbíróságot különböztethetünk meg:

- Polgári jogi (állampolgár állampolgárral szemben)
- Közigazgatási jogi (állampolgár közigazgatási szervvel szemben)

- Büntetőjogi (szabálysértések és bűncselekmények)
- Aljárás szektor

Fellebbviteli bíróságok

Bárki, aki nem ért egyet a bírósági ítélettel, az ellen fellebbezést nyújthat be. A büntető és polgári ügyeket a négy fellebbviteli bíróság valamelyike tárgyalja. A közigazgatási ügyekben a fellebbezést annak tárgyától függően az alábbi intézmények valamelyike tárgyalja:

- Fellebbviteli bíróságok (*gerechtshoven*)
- A társadalombiztosítási ügyekben végső fokon eljáró bíróság (*Centrale Raad van Beroep*)
- A kereskedelmi és iparjogi ügyekben végső fokon eljáró közigazgatási bíróság (*College van Beroep voor het Bedrijfsleven*)
- Államtanács (közigazgatási bíráskodási ágazat) (*Raad van State [afdeling bestuursrechtspraak]*)

Legfelsőbb Bíróság

Hollandia Legfelsőbb Bírósága a legfelsőbb fokú igazságügyi hatóság Hollandiában a polgári, büntető- és adójog területén. A Legfelsőbb Bíróság különösen a fellebbviteli bíróságok ítéleteit érvénytelenítheti (semmisségi eljárás). A Legfelsőbb Bíróság felelős emellett a jogegységességért és a holland jog fejlesztésének ösztönzéséért is.

2.2 Területi illetékesség („A” vagy „B” város bírósága rendelkezik-e illetékességgel az ügyemben?)

Hollandiában első fokon a járásbíróságok (*arrondissementrechtbanken*) járnak el. Az első fokon eljáró bíróság döntésével szemben a fellebbviteli bírósághoz lehet fellebbezést benyújtani. Emellett fontos a „relatív illetékesség”, mivel ez határozza meg, hogy a tíz járásbíróság közül melyik illetékes: például az amszterdami járásbíróság vagy a leeuwardeni járásbíróság – az ügyben eljáró bíróság területi illetékessége.

A nemzetközi – vagyis határon átnyúló – ügyek tekintetében, amennyiben megállapításra kerül, hogy a holland bíróság rendelkezik joghatósággal, a helyi illetékesség tekintetében a holland jog az irányadó, kivéve, ha a nemzetközi joghatóságot meghatározó szabály a Brüsszel I. rendelet (a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 44/2001/EK tanácsi rendelet) 5. cikkének (1) vagy (3) bekezdése szerint a helyi illetékességgel rendelkező bíróságot is kijelöli.

2.2.1 A területi illetékességre vonatkozó főszabály

Az első fokon idézéssel indult eljárásokban főszabály szerint az alperes lakóhelye szerinti bíróság illetékes (a polgári perrendtartás [*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*] 99. cikke). Amennyiben az alperesnek Hollandia területén fekvő lakóhelye nem ismert, az alperes (Hollandia területén található) tartózkodási helye szerinti bíróság illetékes.

Az aljárásbíróság tárgyalása esetén a bírósági körzeten belüli bíróság meghatározása történhet a másodlagos ítélkezési helyekről (bíróságokról) szóló, 2001. december 10.-i rendelet (*Besluit nevenvestigings- en nevenzittingsplaatsen*) szerint is (<http://www.overheid.nl/>).

A járásbíróságok helyi illetékességére vonatkozó szabályokat értelemszerűen kell alkalmazni.

Az első fokon kérelemre indult eljárásokban főszabály szerint a kérelmező (vagy az egyik kérelmező, illetve a kérelemben szereplő egyik érdekelt fél) lakóhelye szerinti bíróság illetékes (a polgári perrendtartás 262. cikke). Amennyiben a kérelmezőnek Hollandia területén fekvő lakóhelye nem ismert, a kérelmező (Hollandia területén található) tartózkodási helye szerinti bíróság illetékes. Amennyiben a kérelmet idézéssel indult eljárás egészíti ki, az utóbbiról döntő bíróság illetékes ebben az ügyben is.

2.2.2 A főszabály alóli kivételek

A 2.2.2.1, 2.2.2.2, 2.2.2.3 és azt követő pontokban meghatározott szabályok elsősorban az idézéssel indult eljárásokra vonatkoznak.

A kérelemre indult eljárásokban, amelyekben általában a kérelmező szerinti bíróság illetékes, különböző szabályok vonatkoznak a tartás megváltoztatására irányuló kérelmekre.

A házastársi tartás módosítására irányuló kérelmeket a felperesnek a tartásra kötelezett személy lakóhelye szerinti bíróságon kell benyújtania. A módosítást kérő, tartásra kötelezett személy kérelmét a tartásra jogosult személy lakóhelye szerinti bíróságon kell benyújtani.

2.2.2.1 Mikor választhatok az alperes lakóhelye szerinti bíróság (a főszabály alkalmazásával meghatározott bíróság) és egy másik bíróság között?

Az idézésre indult eljárások tekintetében a holland eljárásjogban számos olyan rendelkezés szerepel, amely a főszabály (az alperes lakóhelye vagy tartózkodási helye) szerint illetékes bíróság mellett más bíróságot is illetékesnek jelöl ki. Ezt vagylagos illetékességnek nevezzük. A felperes választhat a főszabály szerint illetékes és a vagylagos szabály szerint illetékes bíróság között. A vagylagos illetékesség az alábbiakban az „is” szó használatával kerül bemutatásra.

Az idézésre indult eljárásokban az alábbi szabályok érvényesülnek:

- Munkaügyi/ügynökségi ügyek

A munkaügyi/ügynökségi ügyekben a munkavégzés általános helye szerinti bíróság is illetékes (a polgári perrendtartás 100. cikke).

- Fogyasztóvédelmi ügyek

A fogyasztóvédelmi ügyekben a fogyasztó lakóhelye, vagy ennek hiányában a fogyasztó tartózkodási helye szerinti bíróság is illetékes (a polgári perrendtartás 101. cikke).

- Jogellenes károkozással, jogellenes károkozással egy tekintet alá eső cselekménnyel vagy ilyen cselekményből fakadó igényvel kapcsolatos ügyek

A jogellenes károkozással, jogellenes károkozással egy tekintet alá eső cselekménnyel vagy ilyen cselekményből fakadó igényvel kapcsolatos ügyekben a cselekmény helye szerinti bíróság is illetékes (a polgári perrendtartás 102. cikke).

- Ingatlan

Az ingatlanra vonatkozó ügyekben az ingatlan, vagy annak jelentős részének fekvése szerinti bíróság is illetékes (a polgári perrendtartás 103. cikke). A lakásbérletre vagy üzleti helyiség bérletére vonatkozó ügyekben a bérelt tulajdon vagy annak jelentős részének fekvése szerinti eljárásbíróság kizárólagos illetékességgel rendelkezik.

- Öröklés

Az öröklésre vonatkozó ügyekben az elhunyt személy utolsó lakóhelye szerinti bíróság is illetékes (a polgári perrendtartás 104. cikke).

- Jogi személyek

A jogi személyekre vonatkozó ügyekben (például a jogi személy megszüntetésére, a jogi személy határozatainak semmisségére vagy érvényességére, a tagok vagy partnerek jogaira és kötelezettségeire vonatkozó ügyekben) a jogi személy székhelyének vagy nyilvántartásba vételének helye szerinti bíróság is illetékes.

- Csőd, kifizetések felfüggesztése és adósságrendezés

A természetes személyek csődjére, kifizetések felfüggesztésére és adósságrendezésére vonatkozó jogi rendelkezések alkalmazásával kapcsolatos ügyekben a felügyelő bíró szerinti bíróság, vagy felügyelő bíró kijelölésének hiányában a kifizetések felfüggesztését kimondó bíróság is illetékes (a polgári perrendtartás 106. cikke). A csődtörvény (*Faillissementswet*) is tartalmaz az illetékességre vonatkozó különös rendelkezéseket, amelyek elsőbbséget élveznek a polgári perrendtartás illetékességi szabályaival szemben.

- Illetékességi kikötés

A felek néhány esetben szerződésben kiköthetik a jogszabály szerint illetékes bíróság helyett más bíróság

illetékességét (a polgári perrendtartás 108. cikkének (1) bekezdése). E választási szabadság alól a fogyasztóvédelmi ügyekre, a bérleti ügyekre és a munkaszerződésekre vonatkozó kivételek is szerepelnek a törvényben (a polgári perrendtartás 108. cikkének (2) bekezdése). Ilyen esetekben a bíróság megvizsgálja az illetékességi kikötés érvényességét (a polgári perrendtartás 110. cikke).

- A felperes lakóhelye

Amennyiben a fenti helyi illetékességi szabályok szerint Hollandia területén egyetlen bíróság sem jelölhető ki illetékesként, a polgári perrendtartás 109. cikke kimondja, hogy kivételesen a felperes lakóhelye szerinti bíróság is rendelkezhet illetékességgel. E helyzet állhat elő, ha a munkavállaló a külföldi munkáltatóját kívánja perbe vonni a holland bíróságok előtt és a munkát nem egy meghatározott helyen, hanem az ország egész területén kell végezni. Amennyiben így sem sikerül illetékes bíróságot kijelölni, az ügyet a hágai járásbírósághoz kell betervezni.

A házasság felbontásával kapcsolatban fontos megjegyezni a következőt is:

A házasság felbontása tekintetében illetékes bíróság kijelölésének szabályait a polgári perrendtartás 262. cikke tartalmazza. A főszabály szerint: a kérelmező (vagy az egyik kérelmező, illetve a kérelemben szereplő egyik érdekelt fél) lakóhelye szerinti bíróság illetékes, és ha e személynek Hollandia területén fekvő lakóhelye nem ismert, akkor a személy (Hollandia területén található) tartózkodási helye szerinti bíróság illetékes.

2.2.2.2 Mikor kell az alperes lakóhelye szerinti bíróságtól (a főszabály alkalmazásával meghatározott bíróságtól) eltérő bíróságot választanom?

A holland eljárásjog a főszabálytól eltérő különös rendelkezéseket is tartalmaz. Ilyen esetekben a különös helyzetekre vonatkozó szabályt kell alkalmazni. Az alábbi különös helyzetekben az alperes lakóhelye szerinti bíróságtól eltérő bíróságot kell kijelölni.

- Kiskorúak

A kiskorúakra vonatkozó ügyekben a kiskorú lakóhelye, vagy ennek hiányában a kiskorú tartózkodási helye szerinti bíróság illetékes (a polgári perrendtartás 265. cikke).

Ez nem vagylagos illetékesség, hanem olyan különös szabály, amely felülírja a főszabályt. Ilyen ügyekben nem a kérelmező lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti bíróság illetékes (főszabály a kérelemre indult eljárásokban), hanem a kiskorú lakóhelye, a kiskorú Hollandia területén található lakóhelyének hiányában pedig a kiskorú tartózkodási helye szerinti bíróság. Amennyiben e szabály alapján nem jelölhető ki konkrét bíróság, a hágai járásbíróság illetékes.

- Családi állapot

A családi állapot kiegészítésére, nyilvántartásba vételére, törlésére vagy módosítására, illetve az anyakönyvi nyilvántartásokba bejegyzendő vagy már bejegyzett tanúsítványokra irányuló eljárásokban a tanúsítvány bejegyzése vagy jövőbeli bejegyzése szerinti bíróság illetékes (a polgári perrendtartás 263. cikke). Az ilyen, hágai városi anyakönyvi nyilvántartásba való jövőbeli vagy meglévő bejegyzések tekintetében a polgári törvénykönyv (*Burgerlijk Wetboek*) 1. könyve szerint a hágai járásbíróság illetékes.

- A megépített ingatlan bérlete

A megépített ingatlan, vagy annak egy részének bérletére vonatkozó ügyekben a bérelt ingatlan fekvése szerinti bíróság illetékes (a polgári perrendtartás 264. cikke).

- Nagykorúak gyámsága, vagyon pénzügyi kezelése, mentorprogramok

A nagykorúak gyámságára, vagyon *nagykorúak nevében történő* pénzügyi kezelésére és mentorprogramokra vonatkozó ügyekben a gyámsággal érintett, a tulajdonnal rendelkező vagy a mentorprogramban részt vevő nagykorú lakóhelye, vagy ennek hiányában tartózkodási helye szerinti bíróság illetékes (a polgári perrendtartás 266. cikke).

- Távollévő vagy eltűnt személyek; a halál megállapítása (a polgári perrendtartás 267. cikke)

Az öröklésre vonatkozó ügyekben az elhunyt személy utolsó lakóhelye szerinti bíróság illetékes (a polgári

perrendtartás 268. cikkének (1) bekezdése).

A távollévő vagy eltűnt személyekre vonatkozó ügyekben a távollévő vagy eltűnt személy által elhagyott lakóhely szerinti bíróság illetékes. A halál megállapítása tekintetében a hágai járásbíróság illetékes (a polgári perrendtartás 269. cikke). A polgári perrendtartás 269. cikke tehát biztonsági hálóként szolgál.

2.2.2.3 Maguk a felek kiköthetik-e olyan bíróság illetékességét, amely egyébként nem lenne illetékes?

A polgári perrendtartás 108. cikke szerint a felek írásban kiköthetik valamely bíróság illetékességét. Az illetékességi kikötés csak olyan jogviszonyokban alkalmazható, amelyekről a felek szabadon dönthetnek. Ennek megfelelően a közrendre vonatkozó esetekben nem lehetséges illetékességi kikötést tenni. Az ilyen ügyek közé tartoznak például egyes családjogi, csődre és a kifizetések felfüggesztésére vonatkozó esetek. Az aljársbírósági ügyekben korlátozottan lehet illetékességi kikötést tenni. Nincs lehetőség illetékességi kikötésre például a 25 000 EUR-t nem meghaladó követelések tekintetében (függetlenül a követelés jellegétől).

Főszabály szerint az illetékességi kikötés alapján illetékes bíróság kizárólagos illetékességgel rendelkezik. A felek kifejezett megegyezésükkel eltekinthetnek a kizárólagos illetékességtől.

A házasság felbontására irányuló ügyekben (házasság felbontása, különválás, bejegyzett élettársi kapcsolat megszűntetése, a házasság különválást követő felbontása) a polgári perrendtartás 270. cikkének (2) bekezdésében szereplő különös szabályt kell alkalmazni. E cikk szerint az illetékességgel nem rendelkező bíróság általánosságban átteszi az ügyet az illetékes bírósághoz. A polgári perrendtartás 270. cikkének (2) bekezdése szerint erre akkor kerül sor, ha a házasság felbontására vonatkozó ügyben az alperes (az a házastárs, akivel szemben az eljárást megindítják) kifogást emel a bíróság illetékessége tekintetében. Az illetékesség hallgatólagos kikötésére akkor van lehetőség, ha az érintett felek megjelennek a bíróságon és nem hivatkoznak az illetékesség hiányára, vagy ha a másik házastárs távol marad.

3 Ha különös hatáskörű bíróság rendelkezik hatáskörrel, hogyan állapíthatom meg, hogy melyikhez kell fordulnom?

A holland eljárásjog értelmében nincsenek különbíróságok.

Last update: 10/05/2024

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.